

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

ІНФОРМАТИКА ТА СИСТЕМНІ НАУКИ (ICH-2013)

Матеріали
IV Всеукраїнської
науково-практичної конференції

(м. Полтава, 21–23 березня 2013 року)

**Національна академія наук України
Центральна спілка споживчих товариств України
Українська Федерація Інформатики**

ІНФОРМАТИКА ТА СИСТЕМНІ НАУКИ (ICH-2013)

**Матеріали IV Всеукраїнської
науково-практичної конференції
(м. Полтава, 21-23 березня 2013 року)**

За редакцією професора Ємця О. О.

**Полтава
ПУЕТ
2013**

УДК 004+519.7
ББК 32.973я431
I-74

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Програмний комітет

Співголови:

I. В. Сергієнко, д.ф.-м.н., професор, академік НАН України, генеральний директор Кібернетичного центру НАН України, директор Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України;

O. O. Нестула, д.і.н., професор, ректор ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Члени програмного комітету:

B. K. Задірака, д.ф.-м.н., професор, член-кореспондент НАН України, завідувач відділу оптимізації чисельних методів Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України;

G. П. Донець, д.ф.-м.н., с.н.с., завідувач відділу економічної кібернетики Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України;

O. O. Смєць, д.ф.-м.н., професор, завідувач кафедри математичного моделювання та соціальної інформатики ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

B. A. Заславський, д.т.н., професор, професор кафедри математичної інформатики Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

O. C. Кученко, д.т.н., професор, завідувач кафедри системного аналізу і управління Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

O. M. Литвин, д.ф.-м.н., професор, завідувач кафедри вищої та прикладної математики Української інженерно-педагогічної академії;

O. C. Мельниченко, к.ф.-м.н., професор, професор кафедри математичного аналізу та інформатики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

A. D. Тевяшев, д.т.н., професор, академік Української нафтогазової академії, завідувач кафедри прикладної математики Харківського національного університету радіоелектроніки;

T. M. Барболіна, к.ф.-м.н., доцент, завідувач кафедри математичного аналізу та інформатики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

I-74 Інформатика та системні науки (ІСН-2013) : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 21–23 берез. 2013 р.) / за ред. Ємця О. О. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 323 с.

ISBN 978-966-184-211-2

Збірник тез конференції містить сучасну проблематику в таких галузях інформатики та системних наук, як теоретичні основи інформатики і кібернетики, математичне моделювання і обчислювальні методи, математичне та програмне забезпечення обчислювальних машин і систем, системний аналіз і теорія оптимальних рішень. Представлено доповіді, що відображають проблеми сучасної підготовки фахівців з інформатики, прикладної математики, системного аналізу та комп’ютерних інформаційних технологій.

Збірка розрахована на фахівців з кібернетики, інформатики, системних наук.

УДК 004+519.7
ББК 32.973я431

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.*

ISBN 978-966-184-211-2

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2013

Пиминов Р. А., Рыбалкин С. Д., Помосов А. И.	
Использование поверхностей второго порядка в имитационном моделировании пассажиропотоков	248
Пічугіна О. С., Романова Н. Г. Огляд різних підходів опуклого продовження поліномів на евклідових комбінаторних множинах	249
Плотников А. Д. О структуре класа NP	251
Полікірова А. М. Програмна реалізація методів розв'язування невироджених квадратних систем лінійних алгебраїчних рівнянь	257
Проданець С. В. Розробка тренажера дистанційного навчального курсу з теми «Методи знаходження базисного розв'язку транспортної задачі»	258
Савков А. А., Мороз В. В. Аналіз ЭЭГ и поиск феноменов по заданному патерну	261
Савков С. А., Мороз В. В. Поиск характерных идентификаторов текстуры природных материалов	263
Савченко І. О. Декомпозиція задач з великою кількістю параметрів в модифікованому методі морфологічного аналізу	265
Самовик С. М. Програмна реалізація угорського методу розв'язування задачі про призначення	267
Самосёнок А. С. Состоительность оценок параметров гиббсовского распределения полученных методом наименьших квадратов.....	268
Скворцов Д. В. Розробка тренажера дистанційного навчального курсу «Випадкові процеси» та програмного забезпечення для нього	271
Снигирёва Т. А. Теневая экономическая деятельность как элемент экономической системы страны	272
Тевяшев А. Д., Литвин О. Г., Гайдар І. І. Впровадження у навчальний процес освітнього сайту з фундаментальних математичних дисциплін	275

допомогою цього методу варто розглянути стани окремих її областей, кожний з яких описується деякою кількістю параметрів.

Таким чином, застосування модифікації методу морфологічного аналізу для задач технологічного передбачення поширюється на проблеми з великою кількістю параметрів.

Література

1. Савченко І. О. Методологічне і математичне забезпечення розв'язання задач передбачення на основі модифікованого методу морфологічного аналізу / І. О. Савченко // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2011. – № 3. – С. 18–28.

УДК 519.85

ПРОГРАМНА РЕАЛІЗАЦІЯ УГОРСЬКОГО МЕТОДУ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧІ ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ

С. М. Самовик, студент групи І-41

ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Задача про призначення є однією з важливих задач комбінаторної оптимізації. У загальному вигляді проблема виглядає таким чином: є n різних робіт A_1, A_2, \dots, A_n і n механізмів B_1, B_2, \dots, B_n , кожен з яких може виконати будь-яку роботу, але з неоднаковою ефективністю. Треба так розподілити механізми (по одному) по роботах, щоб сумарний ефект від їх виконання був максимальним [1].

Задача про призначення являється частинним випадком транспортної задачі (задача Монжа-Канторовича), яка в свою чергу є частинним випадком задачі лінійного програмування. Отже, задача вибору може бути розв'язана тими ж методами, що і транспортна, наприклад, методом потенціалів – це метод послідовного покращення плану (перевезень) з використанням другої теореми двоїстості для перевірки оптимальності. Але в зв'язку з тим, що всі величини попиту та пропозиції дорівнюють одиниці, було розроблено спрощений алгоритм розв'язку, який

назвали угорським методом – це метод послідовної побудови допустимого плану, який автоматично виявляється оптимальним [2].

Через переваги угорського методу при розв'язуванні задач про призначення його і було обрано для програмної реалізації, якій присвячена доповідь.

Програмний продукт реалізовано за допомогою мови програмування Object Pascal в середовищі візуального програмування Delphi. Вхідними даними є квадратна матриця продуктивності, її вимірність та напрям оптимізації (максимум чи мінімум). Вихідними даними є список призначень та максимальна сумарна ефективність (мінімальні сумарні витрати).

Дана програма може бути використана в навчальному процесі ПУЕТ для спрощення та прискорення процесу розв'язання задач про призначення угорським методом.

Практичною новизною цієї роботи є самостійна програмна реалізація угорського методу розв'язування задачі про призначення.

Література

1. Таха Х. А. Введение в исследование операций / Х. А. Таха ; пер. с англ. – М. : Издательский дом «Вильямс», 2001. – 912 с.
2. Гольштейн Е. Г. Задачи линейного программирования транспортного типа / Е. Г. Гольштейн, Д. Б. Юдин. – М. : «Наука», 1969. – 380 с.

УДК 519.21

СОСТОЯЛЬНОСТЬ ОЦЕНОК ПАРАМЕТРОВ ГИБСОВСКОГО РАСПРЕДЕЛЕНИЯ ПОЛУЧЕННЫХ МЕТОДОМ НАИМЕНЬШИХ КВАДРАТОВ

A. С. Самосёнок, м.н.с.

*Інститут кибернетики им. В. М. Глушкова НАН України
samosyonok@gmail.com*

Рассмотрим плоский граф S с конечным множеством вершин. Так в теории распознавания образов в качестве S может рассмат-